

## INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM, E-VILÁG

A digitális átalakulás komoly kihívás a ma emberének. A modern világban nagyon sok minden elintézése, vásárlása kerül át az online térbe. Megjelennek újabb és újabb fogalmak, tevékenységek melyekkel tisztában kell lenni ma élő minden generációnak. A digitális kultúra sokirányú fejlesztésébe beletartozik ezen ismeretek megszerzése is.



### Mely fogalmakkal kell tisztában lennie a ma emberének?



#### Személyes adat:

A személyes adat minden olyan információ, **amely egyértelműen utal egy adott élő személyre**. Tehát mindazon információk, amelyek összegyűjtése egy bizonyos személy azonosításához vezethet. Ilyenek például a személyi igazolvány szám, TAJ szám, adószám, diákigazolvány szám, fénykép, rendszám, stb.

#### e-személyi igazolvány:

Az eSzemélyi egy személyazonosító igazolvány, **amely egy chippel van ellátva, melynek segítségével számos elektronikus, kényelmi szolgáltatást vehetünk igénybe**: pl. elektronikus ügyintézés, elektronikus aláírás, közösségi közlekedés, eRecept kiváltása stb. A funkciók száma folyamatosan bővül. Manapság, a digitalizáció világában egyre nagyobb elvárás, hogy ne kelljen személyesen megjelenünk az ügyfélszolgálaton, ne kelljen papírok tömkelegét aláírunk, ne kelljen papíralapú igazolásokat magunknál tartanunk. Ezekre a kihívásokra jelent megfelelő választ az eSzemélyi, amely nem csak személyazonosításra és utazásra alkalmas okmány, hanem egy kiváló eszköz, amellyel az elektronikus térben azonosítani tudjuk magunkat, ezáltal akár otthoni számítógépről vagy mobiltelefonról is intézhetjük hivatalos ügyeinket.



#### Mi található e-személyin lévő chipezen?

- Az eSzemélyi okmányon is látható okmányadatok
- Adóazonosító jel
- TAJ-szám
- Arckép
- Személyi azonosító
- Vész esetén értesítendő telefonszám
- Az eSzemélyi okmányon is látható személyes adatok (származási hely és nemzetiségi név nem kerül rögzítésre a chipen)
- Szolgáltatásazonosító
- eAláírás
- Ujjnyomat
- Lakcímadatok
- E-mail cím
- eSzemélyi elektronikus egyedi azonosítója

Az **elektronikus ügyintézés Ügyfélkapuval, e-közigazgatás**: a közigazgatási, hatósági, **hivatalos ügyek elektronikus úton történő ellátása, elintézése**. A közigazgatási e-ügyintézés, az eközben felmerülő tartalmi és formai kezelési munkamozzanatok összessége. **Példák e-ügyintézésre:**



EESZT  
Elektronikus  
Egészségügyi  
Szolgáltatási Tér



online  
számla



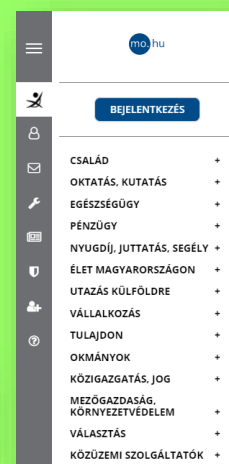
Földhivatal  
Online

## Mi az az ügyfélkapu?

Az Ügyfélkapu a magyar állam elektronikus ügyfélbeléptető és azonosító rendszere. Ezen keresztül biztonságosan, egyedileg azonosítva léphetsz kapcsolatba az elektronikus közigazgatási ügyintézés és szolgáltatást nyújtó szervekkel és közintézményekkel.

Az ügyfélkapu egy olyan azonosító, mellyel a hatóság biztos lehet benne, hogy tényleg velünk tartja a kapcsolatot. Az ügyfélkódunkhoz való hozzájutás hasonló, mint a más elektronikus azonosítóknál (pl. bankkártya, mobiltelefon kártya). Felhasználónévre és jelszóra lesz szükségünk.

Az Ügyfélkapu használatához regisztrációra van szükség, melyet kezdeményezhetsz online vagy személyesen.



## Milyen szolgáltatásokat vehetsz igénybe az ügyfélkapu használatával?

### Magánszemélyként:

- Személyi jövedelemadó (SZJA) benyújtása elektronikusan
- Anyakönyvi kivonat iránti kérelem (pl. születés, házasság, halálozás)
- Erkölcsei bizonyítvány igénylése
- TAJ nyilvántartással összefüggő szolgáltatások
- Felsőoktatási felvételi jelentkezés [www.felvi.hu](http://www.felvi.hu)
- Földhivatali-nyilvántartás
- Benyújthatod fogyasztóvédelmi beadványt
- Okmányiroda az interneten - A Kormányzati Portál internetes okmányirodája lehetővé teszi, hogy bizonyos ügyeid intézését online készítsd elő. Például megadhatod az adataidat, időpontot foglalhatsz, egyéb szolgáltatásokat (SMS, ügykezelés, stb.) vehetsz igénybe.

### Vállalkozóként:

- Benyújthatod az adó- és járulékbemlétéseid
- Adóigazolást kérhetsz
- Eléred az eBEV-szolgáltatásokat - A NAV eBEV-rendszerében többek között lehetőség van az adóbevallások jóváhagyására, nyugta letöltésre, jogosultságok lekérdezésére.
- Egyéni vállalkozással összefüggő ügyeidet intézhetsz - online ügyintézés (Webes ügysegéd) – Online ügyintézés keretében van lehetőség egyéni vállalkozásindítására, egyéni vállalkozói adataid változásának, tevékenységed szüneteltetésének vagy megszüntetésének, illetve szüneteltetett tevékenységed folytatásának bejelentésére.



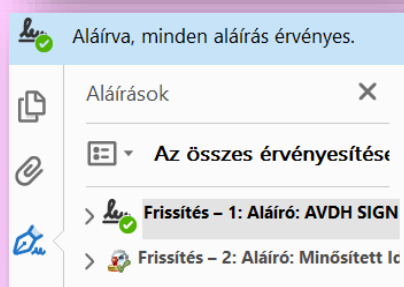
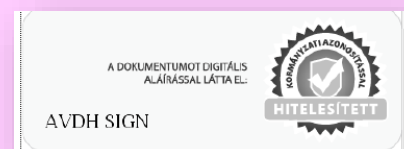
## Mi az az elektronikus aláírás (e-aláírás), hitelesítés?

Digitális aláírásnak nevezzük az elektronikus aláírás azon típusát, amely a legszigorúbb jogszabályi előírásoknak is megfelel, és a lehető legnagyobb mértékben szavatolja az aláíró identitását.

Az Ügyfélkapun keresztül van lehetőségünk egy dokumentumot hitelesíteni, magyarul ellátni egy olyan jelzéssel, ami szavatolja saját személyünket.

Ilyenkor a feltöltött pdf dokumentumunk jobb felső sarkában megjelenik egy „aláíráspanel”, mely jelzi, hogy a dokumentum hitelesítve van; és a pdf olvasó (pl.: Acrobat Reader program) „Aláírás” segédablakában megjelennek a hitelesítés adatai.

A hitelesítést a magyarorszag.hu-n a menürendszer alján találjuk.



## Mi az az e-gazdaság, e-kereskedelem?



### Az elektronikus kereskedelem előnyei:

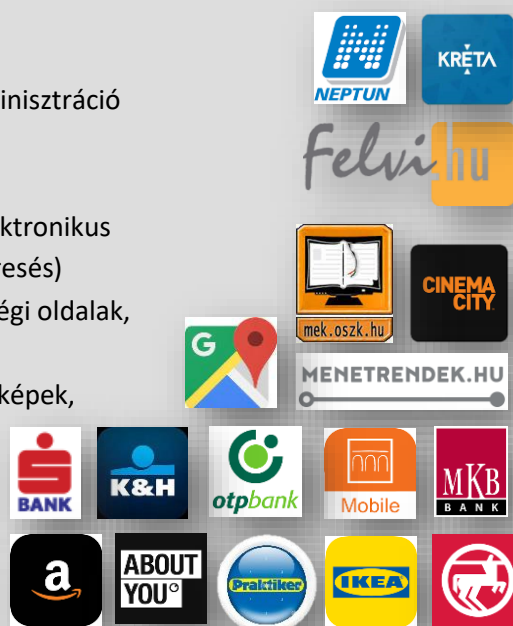
- nincsenek határok – ami azt jelenti, hogy bárki bárholnan rendelhet, eladhat, szállíthat
- kényelmesen vásárolhatunk, akár otthonról-, vagy éppen ahol időnk engedi és van internet
- bármikor, a hét minden napján, bármely órában vásárolhatunk
- egy-két nap és házhoz érkezik a rendelt áru, sokszor ingyen
- az internetes áruházaknak is jó, mert sok előnye mellett a legfontosabb, hogy kis költséggel tudnak működni

Manapság már mindenki az internetről rendel, szinte mindent. Hétköznapiakra, ünnepekre, itthonról vagy külföldről egyaránt. Az elektronikus kereskedelem (vagy e-kereskedelem) az **árucikkek és szolgáltatások elektronikus úton** - elsősorban az interneten és számítógépes hálózatokon - **való eladása, vásárlása, illetve cseréje**. Az elektronikus kereskedelemben tartozik minden olyan adás-vétel, amely interneten történik. Az e-kereskedelem általános fogalmába mind az áruk, mind a szolgáltatások fogyasztók felé történő értékesítése beletartozik.

## Nézzünk példákat e-szolgáltatásokra!

Területei lehetnek:

- oktatás (elektronikus felvételi rendszer, tanulmányi adminisztráció NEPTUN, távoktatás, nyelvtanulás)
- munka (álláskeresés, továbbképzések, home office)
- kultúra, mozi, szórakozás (jegyrendelés, helyfoglalás, elektronikus könyvtárak, játékok, zene, film, videó megosztás, társkeresés)
- kommunikáció (telefon, email, fórum, blog, chat, közösségi oldalak, stb.)
- közlekedés (menetrendek, jegyfoglalás, jegyvásárlás, térképek, útvonaltervezés)
- kereskedelem (eladás, vétel)
- pénzügy (bankolás, biztosítások)
- hivatalos ügyek intézése (e-közigazgatás)



## Mi az a GDPR?

GDPR jelentése - General Data Protection Regulation - **Általános Adatvédelmi Szabályozás**.

A GDPR célja, hogy az **uniós polgárok személyes adatainak védelmét szolgálja**. Szabályozza az adatgyűjtés módját, feldolgozását, tárolását, törlését, adattovábbítást és felhasználását. Minden cégnek, legyen az helyi vagy nemzetközi, meg kell felelnie az új szabályozásnak, aki Európában üzleti tevékenységet folytat vagy uniós polgárok személyes adatait kezeli. A mai világban kis- és középvállalkozóként is nagyon sok adattal van dolgunk, gondoljunk csak az ügyfelekről készített listákra, a munkavállalók különféle adataira, a felvételizők önéletrajzára. A magánszemélyek adatainak védelmét Magyarországon is az új európai uniós adatvédelmi rendelet szabályozza 2018-tól.



### Mit nevezünk adatbiztonságnak?

A hálózaton továbbított adatokat védeni kell különösen a jogosulatlan hozzáférés, továbbítás, nyilvánosságra hozatal, törlés vagy megsemmisítése ellen. Gondoskodni kell arról, hogy illetéktelenek (arra nem jogosultak) ne tudjanak mások adataihoz hozzáférni. Az olyan honlapokon, ahol meg kell adni a bankkártya számát (például vásárlás, banki ügyintézés), komoly titkosítást használnak. A biztonságot minden szempontból jelentős mértékben növelni tudjuk biztonságos jelszó használatával.

Az interneten közzétett adatunk örökre az interneten marad, és az adatokat tároló vállalat adatvédelmi házirendjétől függően előfordulhat, hogy bárki láthatja. A webhelyek archiválhatják a bejegyzéseinket adatainkkal együtt.

Ezek miatt nagyon fontos, hogy mindenképpen körültekintően adjuk meg személyes adatainkat külső személyeknek, cégeknek.



### Milyen jogi ismeretekkel kell rendelkeznie egy hétköznapi embernek az internet használatakor?



Ahhoz, hogy az online térben eligazodj és az érvényben lévő szabályoknak megfelelően mozogj, tevékenykedj, rendelkezned kell bizonyos minimális jogi ismeretekkel. A digitális világban mozgó embernek nem kell jogásznak lennie, nem kell értelmeznie tudni a jogszabályt, de **illik ismernie a főbb jogi elveket. Legyen naprakész, tájékozott és etikus!** Tudja, hogy mit hol keressen, és **illik éreznie, tudnia, hogy mikor kérdezzen jogásztól:** jogtanácsostól vagy egy ügyvédjétől (jogi képviselő). Hiszen például az e-kereskedelemben a gazdasági folyamat végén e-szerződéskötés valósul meg (legfeljebb a fogyasztó vagy az e-kereskedő sokszor nem is tudja egészen pontosan, hogy a webshopban vásárláskor szerződést is köt). A szerződés pedig jogi ügy.

### Etikus információszerzés, hivatkozások

Nagyon sokszor előfordul, hogy saját célra felhasználunk más emberek által írott szöveget, vagy készített (kép, zene, videó) produktumot. Fontos, hogy ne egy az egyben másoljunk át dolgokat. Ha pedig felhasználunk részleteket, akkor mindenképpen jelezzük a forrásokat. Ezeket nevezzük hivatkozásoknak! Ha nem vagyunk tisztában azzal, hogy hogyan kell hivatkozásokat helyesen jelölni, akkor mindenképpen nézzünk utána a megfelelő oldalakon! Nem elég csak idéző jelek közé tenni.

### Mi számít plágiumnak?

Röviden fogalmazva: plágiumnak számít minden olyan gondolat, amely nem a sajátod és nincs hozzá forrás megjelölve. A szakdolgozatok és egyéb tudományos munkák lehetőséget biztosítanak más szerzők gondolatainak, más művek tartalmának, sőt más szövegek szó szerinti idézeteinek átvételére, azonban csak akkor, ha ezekre pontos hivatkozás vonatkozik



### Mi az az álhír?

Az álhírek (vagy fake news, hoax hírek) olyan szándékosan publikált átverések, melynek célja a propaganda terjesztés és félrevezetés (dezinformáció). Az ilyen cikkek célja nem a szórakoztatás, hanem politikai befolyás szerzése, haszonlesés, visszaélés. A rémhírterjesztést a büntető törvénykönyv 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetheti.